نامه های امام جواد

علیه السلام

داوودالهامی

بسم الله الرحمن الرحيم

نامه های امام جواد (علیه السلام)

نویسنده:

داود هامی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

نامه های امام جواد علیه السلام

مشخصات کتاب

عنوان : نامه های امام جواد (علیه السلام)

پدیدآورندگان : امام نهم محمد بن علی (ع) (توصیف گر)

الهامی، داوود، ۱۳۱۶-۱۳۷۹.(پدیدآور)

وضعیت نشر : قم: داود الهامی، ۱۳۸۷

نوع : متن

جنس : مقاله

الکترونیکی

زبان : فارسی

توصیفگر : اصحاب ائمه

سیره امامان

مقدمه

در کتب اخبار چندین نامه از امام جواد (ع) نقل شده که به یاران و شیعیان خود نوشته است بعضی از این نامه ها، پاسخ نامه هائی است که از آن حضرت مسأله سؤال کرده اند و برخی موعظه و اندرز خواسته اند و بعضی از این نامه ها را خود امام مرقوم فرموده اند. این نامه اگرچه کوتاه است ولی بسیار رسا و بلند است، که از روح عالی نویسنده آن حکایت می کند، از میان این نامه ها به نقل چند نامه اکتفاء می کنیم:

نامه امام جواد به یکی از خواص اصحاب خود علی بن مهزیار اهوازی

بسم الله الرحمن الرحیم یا علی احسن الله جزاک و اسکنک جنته و منعک من الخزی فی الدنیا و الآخره و حشرک الله معنا. یا علی قد بلوتک و خبرتک فی النصیحه و الطاعه و الخدمه و التوفیر و القیام بما یجب علیک. فلو قلت انی لم ار مثلك لرجوت ان اکون صادقاً فجزاک الله جنان الفردوس نزلاً ـ فما خفی علی مقامک و لا خدمتک فی الحر و البرد، فی اللیل و النهار فأسأل الله اذا جمع الخلائق للقیامه ان یحبوک برحمته تغتبط بها انه سمیع الدعاء. به نام خداوند بخشاینده مهربان. ای علی بن مهزیار خداوند به تو جزای نیکو عنایت فرماید، و جایگاه ترا بهشت قرار دهد و از خواری دنیا و آخرت مصون دارد و تو را با ما

محشور بگرداند. خداوند تو را به پند و اندرز و اطاعت و خوف و وقار و مسکنت آزموده است و در آنچه واجب است امتحان خوبی داده ای، اگر بگویم مانند تو را در میان اصحاب ندیده ام، امیدوارم راست باشد، خداوند جزای اعمال نیک

تو را بهشت برین قرار دهد، البته مقام تو بر ما پنهان نیست و خدمت تو هم پوشیده نیست که در سرما و گرما و شب و روز به واجبات قیام کردی، من از پیشگاه خداوند تقاضا دارم روزی که همه ی خلائق را جمع می کنند تو را به پاس دوستی ما به رحمت خویش متنعّم سازد به طوری که مورد غبطه ی دیگران گردد، او خداوندی است که شنونده ی هر دعائی است. از این نامه و نامه های دیگری که امام جواد (ع) به علی بن مهزیار نوشته، معلوم می شود علی بن مهزیار چقدر جلیل القدر و عظیم الشأن بوده که امام او را این چنین از صمیم دل دعا می کند، دعائی که اجابت آن حتمی است. علی بن مهزیار در نامه ای به امام جواد (ع) نوشت که چون در شهر اهواز زلزله زیاد می شود، آیا اجازه می فرمائید از آن شهر به جای دیگر نقل مکان کنیم؟ امام در پاسخ نامه او دستور دادند که از اهواز بیرون نروند و روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بگیرند و در روز جمعه جامه ی پاکیزه به تن کنند و غسل نمایند و از شهر بیرون روند و دعا کنند تا خداوند این بلا را از آنجا دفع کند. علی بن مهزیار می گوید دستور امام را به کار بردیم، دیگر زلزله ساکت شد.

نامه به مرد سجستانی

از جمله نامه های آن حضرت، نامه ای است که علامه مجلسی از کافی نقل می کند، که صیدلانی گفت: با مردانی از اهل سجستان و بست در سفر مکه بودیم، سال

اول خلافت معتصم بود، در طواف کعبه حضور امام جواد (ع) رسیدیم عرض کردم مردی است که به ولایت و دوستی شما متکی و علاقمند است، ولی اهل دیوان است و من هم باید خراجی به او بپردازم، اگر شما به او نامه ای مرقوم فرمائید که به من احسان کند، موجب سپاس و تشکر است. امام (ع) فرمود من او را نمی شناسم. عرض کردم من او را می شناسم و اطمینان دارم که از شیعیان و اردتمندان شما و برادران ایمانی ما می باشد و نامه شما به حال او مفید خواهد بود. امام (ع) کاغذ برداشت و این نامه را به او نوشت: بسم الله الرحمن الرحیم اما بعد فان موصل کتابی هذا ذکر عنک مذهباً جمیلاً و ان لک من عملک ما احسنت فیه فاحسن الی اخوانک و اعلم ان الله عزوجل مسائلک عن مثاقیل الذر و الخردل. این شخص که نامه مرا به تو می رساند از تو نقل کرد که تو مذهب نیکو و پسندیده ای داری و این که اعمال تو مورد تحسین و رضایت خاطر مردم است، تا بتوانی نسبت به برادران دینی خود نیکی کن و بدان که خداوند عزّوجلّ در قیامت هر ذرّه و خردلی از عمل نیک را فراموش نمی کند. راوی گفت: وقتی به سجستان رسیدم، خبر این نامه را به والی آنجا حسین بن عبدالله نیشابوری داده بودند در دو فرسخی شهر به استقبال ما آمد چون نامه حضرت را به او دادم آن را بوسید و به چشم کشید و گفت حاجت تو چیست؟ گفتم: مالیاتی باید به دیوان محاسبات شما

بـدهم. گفت: آن را بخشـیدم و تا من والی اینجا هسـتم، خراج از تو مطالبه نمی کنم. آنگاه از وضع زنـد گی من پرسـید، چون جریـان کـار خود را برای او گفتم، به من محبّت بیشتری کرد و نوشت مادام العمر از مالیات معاف باشم و تا زنـده بود، صـله و احسانش نسبت به من قطع نشد.

نامه به عبدالعظیم حسنی

راوندی در خرائج می نویسد: جناب عبدالعظیم حسنی نامه ای به خدمت امام محمد تقی جواد الائمه نوشت و در آن از مهدی امت و قـائم آل محمـد سؤال نمود فقـال: المهـدی یجب ان ینتظر فی غیبته و یطـاع فی ظهوره و هو الثـالث من ولـدی و ان الله یصلح امره فی لیله کما اصلح امر کلیمه موسی (ع) حیث ذهب لیقتبس لا هله ناراً هو سمی رسول الله و کنیته تطوی له الارض و قیـل له القـائم لاـنه یقـوم بعـد ذکره و ارتـداد النفر من القـائلین بامـامته و سـمی المنتظر لاـن غیبته یطول امرهـا فینتظر خروجه المخلصون و منکره المرتـابون من القـائلین و یهلک المسـتعجلون. مرقوم فرمود: مهـدی کسـی است که انتظار او واجب است و بایـد در غیبت او انتظـارش را داشت و به هنگـام ظهور اطـاعت او را نمود او سومین اولاد من است و خداونـد به دست او امور عالم را در ظرف یک شب اصـلاح می کند و همانطور که برای موسی بن عمران اصلاح فرمود و آتش از درخت در کوه طور برافروخت که همه دیدند و نور آن غیر از نور همه روشـنی ها و انوار بود. او را به نام رسول خدا و کنیه ی او می خوانند، برای آن

که زمین در اراده ی او بهم در می نوردد و او را قائم گوینـد برای آنکه پس از مرگ نام او در میان خلق است و از کسانی که قائـل بـه امـامت او می باشـد، مرتـد می گردد او را منتظر می خواننـد برای آنکه غیبت او به طـول می انجامـد به انـدازه ای که مخلصین در حال انتظار مانده و شکّاکین مرتد شده و شتابزدگان هلاک خواهند شد.

گسترش فعالیت شیعه در زمان امام جواد

امـام جواد (ع) در دوران خلافـت مـأمون از آزادی بیشتری برخوردار بود و در سراسـر حیطه حکمرانی خلیفه، سازمـان امامت، وکلای خود را اعزام می کرد و به فعالیّتهای خود همچنان گسترش می داد بـدین جهت وکلای امام (ع) در بسـیاری از شـهرهاماننـد: اهواز، همدان، سیسـتان و بست، ری، بصـره، واسط، بغداد و مراکز سـنتی امامیه کوفه و قم و خراسان پخش شده بودند، امام به هواداران خود اجازه می داد در دسـتگاه حکومت عباسـی کار کنند، بدین جهت محمد بن اسماعیل بن بزیع و احمد بن حمزه قمی پسـتهای مهمی در وزارت اشـغال کردند. نوح بن دراج قاضـی بغداد و پس از آن قاضی کوفه بود. چون بستگان او از کارگزاران امام جواد (ع) بودند لذا وی عقیده خود را در طول اشـغال این سـمت پنهان داشت. بعضـی دیگر از امامیه مانند: حسـین بن عبدالله نیشابوری حاکم بست و سیسـتان شد و حکم بن علیا اسدی به حکومت بحرین رسید، هر دو نفر به امام جواد (ع) خمس می دادنـد که حاکی از بیعت پنهانی آنها با امام نهم است. و همچنین پیروان امام در خراسان به خود اجازه دادند تا در

ارتش عباسیان وارد شوند و در مقهور ساختن طغیان خرّمیّه شرکت جویند بنا به گفته مرحوم شیخ طوسی اینان در سال ۲۲۰ ه مقدار زیادی غنیمت جنگی را از قیام کنندگان گرفتند، امام جواد (ع) به آنها دستور داد تا خمس آن را مستقیماً به آن حضرت و یا وکلایش بپردازند. آری در دوران خلافت مأمون فعالیت شیعیان و وکلای امام (ع) به منظور هدایت مذهبی و امور مالی بود و لذا تهدیدی به حکومت مأمون به حساب نمی آمد ولی بعضاً به بهانه ای در مقابل مأمون می ایستادند. فی المثل در سال ۲۱۰ مردم قم که اکثراً شیعه بودند از خلیفه درخواست کردند تا خراج زمین را برای آنها کاهش دهد، همانگونه که به مردم ری تخفیف داده بود ولی مأمون تقاضای آنها را نپذیرفت. بنابراین آنها مأمون را از خلافت خلع کردند و از پرداخت خراج امتناع ورزیدند و کنترل امور شهر را به عهده گرفتند در نتیجه مأمون ارتش خود را از بغداد به خراسان گسیل داشت تا قیام مردم قم را فرونشاند. علی بن هشام و عجیف بن عنبسه فرماندهی ارتش عباسی را به عهده گرفتند دیوار شهر را ویران و بسیاری از مردم را به قتل رسانیدند. در میان مقتولین یحیی بن عمران که بنا به گفته ابن شهر آشوب وکیل امام جواد (ع) وجود داشت به علاوه مأمون هفت میلیون درهم خراج را از اهالی قم به جای مقدار معمول آن که قبل از قیام دو میلیون درهم بود، اخاذی کرد. روایات طبری و ابن اثیر حاکی از آن است که برخی از سران این قیام به مصر

تبعیـد شـده انـد که در میان ایشان جعفر بن داود قمی قرار داشت بنا به گفته طبری، جعفر بن داود از مصـر فرار کرد و در سال ۲۱۴ در قم قیام کرد ولی قیام او شـکست خورد و خود وی دسـتگیر گردید و دوبار به مصـر تبعید شد. منابع تاریخی علت قیام مردم قم را تنها عدم موافقت مأمون به کاهش مالیات دانسته اند و در ارتباط این قیام با سازمان امامت سکوت اختیار کرده اند. اما به نظر بعید می آید این قیام مردم شـیعه قم و در رأس آنها وکیل امام جواد(ع) به خاطر کاهش مالیات باشد و هیچ ربطی با سازمان امامت نداشـته باشد، آیا می توان ادعا کرد مردم شـیعه قم به حیله و نیرنگهای مأمون، آن مار خوش خطّ و خال درباره ی امـام رضـا(ع) پی برده انـد و این قیـام و خلع مـأمون از خلافـت عکس العمـل آن بود؟! ظاهراً خود مأمون این فعالیتها را بی ارتباط به عقایـد مـذهبی مردم قم نمی دانست بـدین جهت کوشـید تا آنان را از طریق امام جواد (ع) پایان دهـد. بنا به گفته ی مورخـان، مـأمون در اثنـای حرکت برای هجوم به روم امـام جواد (ع) را فرا خوانـد و در مـاه صـفر سـال ۲۱۵ در تکریـت به او خوشامـد گفت و در آنجا دختر خود امّ الفضل را با او تزویـج کرد. مأمون از آن حضـرت خواست تا در بغداد عروسـی کند و آنگـاه بـا همسـرش به مـدینه بـاز گردد. ولی نـاگفته نمانـد که این ازدواج نه حمـایت امامیه را نسـبت به مأمون جلب کرد ونه قیامهای مردم قم را متوقف ساخت. جعفر بن داود مجدداً

از مصر گریخت و در سال ۲۱۶ بار دیگر در قم قیام کرد و در آنجا لشگر مأمون را شکست داد. وی به مقاومت خود تا اواخر سال ۲۱۷ ادامه داد و در همین زمان لشگر مأمون به قیام مردم قم خاتمه داده و جعفر بن داود را گردن زدند. ولی فعالیتهای مخفیانه علویان و شیعیان در سطح گسترده ای همچنان ادامه داشت. پس از مأمون برادرش معتصم در سال ۲۱۸ به خلافت رسید امام جواد (ع) و محمد بن قاسم طلقان را به بغداد فرا خواند تا نقش آنها را در رهبری فعالیتهای زیر زمینی شیعیان مورد تحقیق و بررسی قرار دهد. محمد بن قاسم همین که از تصمیم معتصم آگاه شد از کوفه به خراسان گریخت امام جواد (ع) با همسرش تحت الحفظ به بغداد اعزام گردید. در همانجا تحت نظر قرار گرفت سرانجام امام نهم چند ماه بعد به تحریک معتصم مسموم شد و به درود حیات گفت.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹